

Familielandbruget _ LRS, Vejle

- oplæg om fokus på arbejdsmiljø og maskinsikkerhed i landbruget på Bygholm Landbrugsskole

Marianne Norup, Specialkonsulent
Per Jørgensen, Arbejdsmiljøkonsulent

SEGES Innovation, Arbejdsmiljø

Arrangementet på **Bygholm Landbrugsskole** d. **22. november 2022. kl. 19-22.30**

I Samarbejde med Landbo Ungdom afholdt Familielandbruget LRS – Vejle til arrangement om Arbejdsmiljø, hvor der var fokus på at få skabt et godt og sikkert arbejdsmiljø i Landbruget.

Program:

1. Velkomst ved Formand Sven-Aage Steenholdt Familielandbruget LRS - Vejle
2. Oplæg v. Christine Hansen - Lykken smadret efter tragisk ulykke i landbruget
3. Oplæg v. Egon Schmidt - som selv har været udsat for en arbejdsulykke.
4. **Fokus på arbejdsglæde, forebyggelse og maskinsikkerhed oplæg Marianne Norup og Per Jørgensen fra SEGES Innovation**

Antal deltagere: 15, heraf 3 elever fra landbrugsskolen.

Efter to fortællinger om alvorlige og tragiske ulykker, der indtraf i forbindelse med opgaver, der blev udført som så mange gange før, holdt Marianne oplæg om forebyggelse og opbygning af en sikkerhedskultur på arbejdspladsen frem for en risikokultur. Her var der fokus på den årlige arbejdsmiljødrøftelse, som et redskab til at opbygge en sund sikkerhedskultur og vigtigheden i at have virksomhedens mål for arbejdsmiljø synlige i hverdagen. Derefter blev der bundet sløjfe til aftenens første oplæg, da Per gennemgik lovkrav, risici og anbefalede sikkerhedstiltag i forbindelse med brug af minilæsser. Til sidst blev deltagerne præsenteret for arbejdsmiljøkortene og blev bedt om at finde eksempler på positive oplevelser i forhold til forebyggelse af ulykker.

Der var god dialog blandt de fremmødte og de to øvrige oplægsholdere, Christine og Egon, der alle var gode til at byde ind med både gode og dårlige eksempler fra deres hverdag.

SEGES - Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.
Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N

T: +45 8740 5000 - F: +45 8740 5010 - E: info@seges.dk

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov. SEGES er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende rapportens informationer.

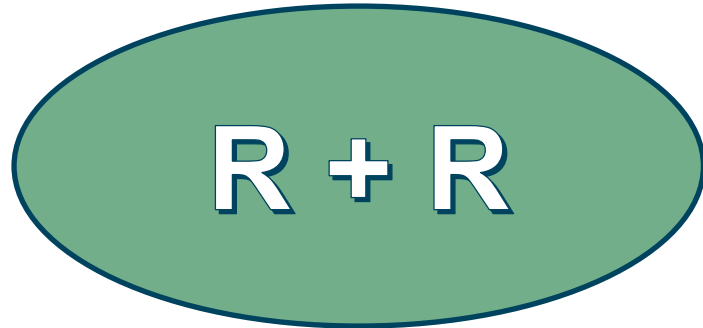

Den gode arbejdsplads

Per Jørgensen og Marianne Norup,
SEGES Innovation P/S,
Ledelse & Økonomi, Arbejdsmiljø

Bygholm Landbrugsskole, 22. november 2022

Arbejdsglæde, HELT kort

- Relationer
  - Mellem mennesker
  - Mellem grupper
- Resultater
  - Sammen og hver for sig

Social kapital:

- Tillid
- Retfærdighed
- Samarbejde

Når det lykkes

Små skridt tæller også

R + R

Vejen til en bedre hverdag

- Overvej: Hvor er I stærkest på
  - Tillid – retfærdighed - samarbejde
- Hvordan kan I vokse?

Den årlige drøftelse om arbejdsmiljø kan hjælpe...

4 typer landmænd

ER det en landmand, du kender?

SØREN - ønsker at forbedre sikkerheden og agerer derefter

JENS - ønsker at øge sikkerheden, men ser manglende ressourcer og besværlighed som forhindring

MADS - holder fast i vaner og rutiner og ser ikke grund til at bruge krudt på at ændre praksis

NIELS - tænker at ulykker sker ovre ved naboen, så derfor ændres ikke noget

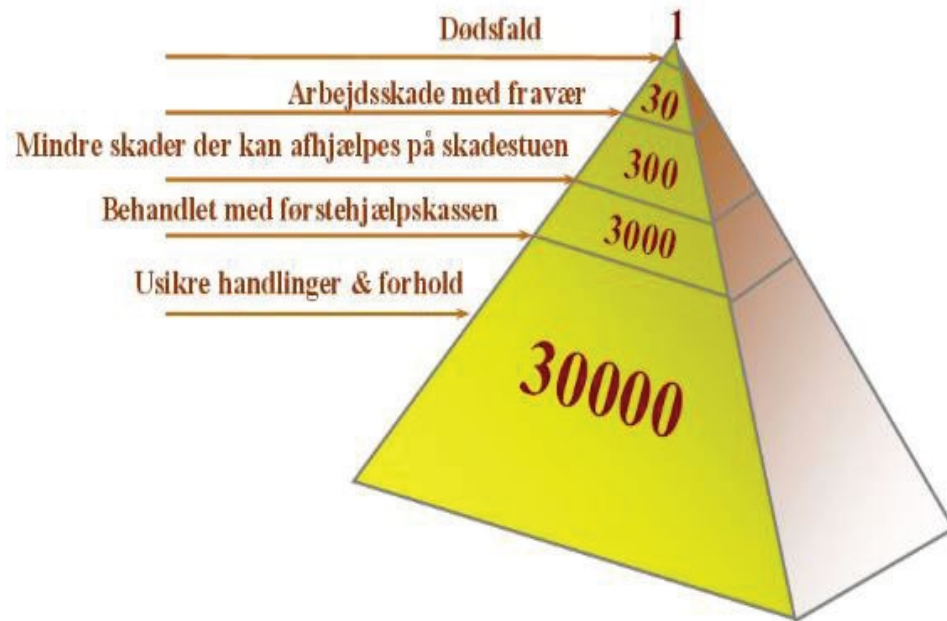
– fundet i en undersøgelse fra 2010.

ER det stadig sådan?

OLE – erkender, at det er svært at ændre vaner, men han **ved**, at det er umagen værd...?

Hvorfor virker forebyggelse?

BRADLEY CURVE

Enter your sub headline here

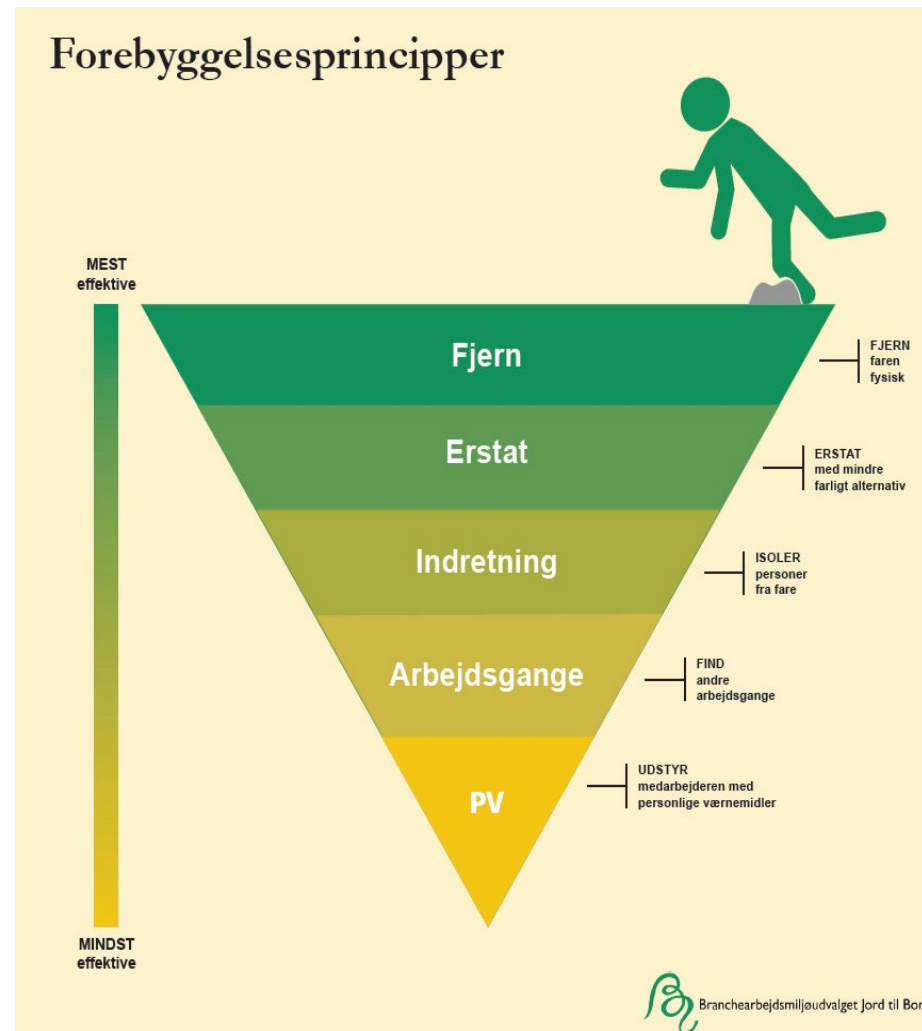

Forskel på forebyggelse

- BEDST: Fjern eller erstat det farlige
- BEDRE: Lav en fysisk afskærmning eller opdel opgaverne
- GOD: Beskyt personen

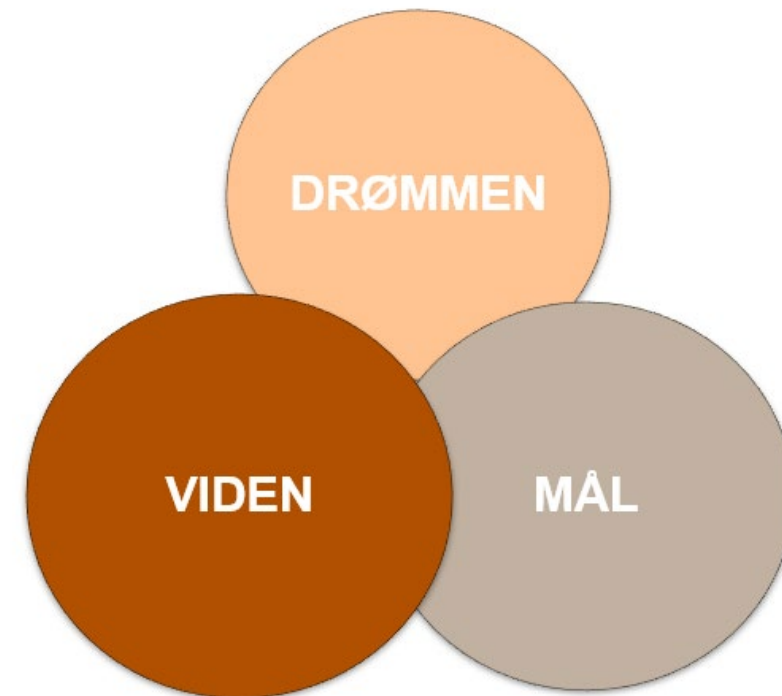
Lovkrav, at værnemidler bruges

Lovkrav – Årlig drøftelse om arbejdsmiljø

Dagsorden for arbejdsmiljødrøftelse

1. Hvad er drømmen, visionen, hvor skal vi hen?
  - Forberedes af arbejdsgiveren
  - Har vi uhensigtsmæssige arbejdsgange?
  - Hvordan er medarbejdertrivslen?
2. Konkrete mål det kommende år.
3. Hvordan samarbejder vi om det?
4. Evaluering af tidligere (sidste års) mål.
5. Mangler vi viden for at nå vores mål?
6. Referat med beslutninger med tovholdere og deadlines

Konkrete mål og aftaler for det kommende år

✓ Realistiske

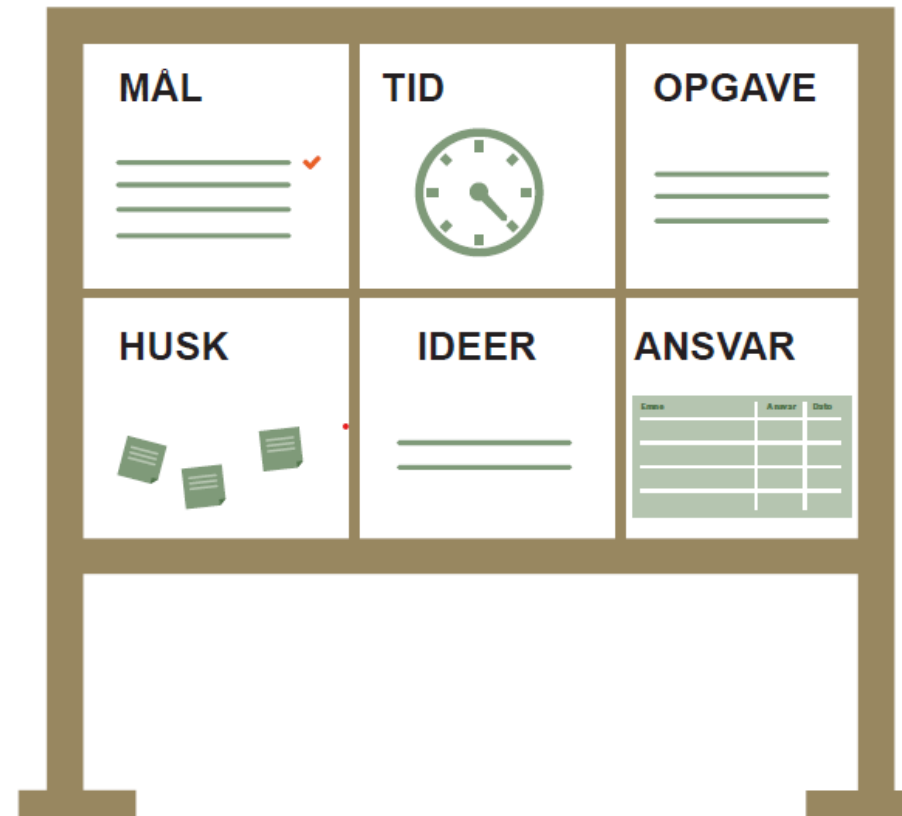
Det skal være muligt at nå de valgte mål

✓ Kendt af alle ansatte

Det er vigtigt at inddrage ALLE medarbejdere i målene

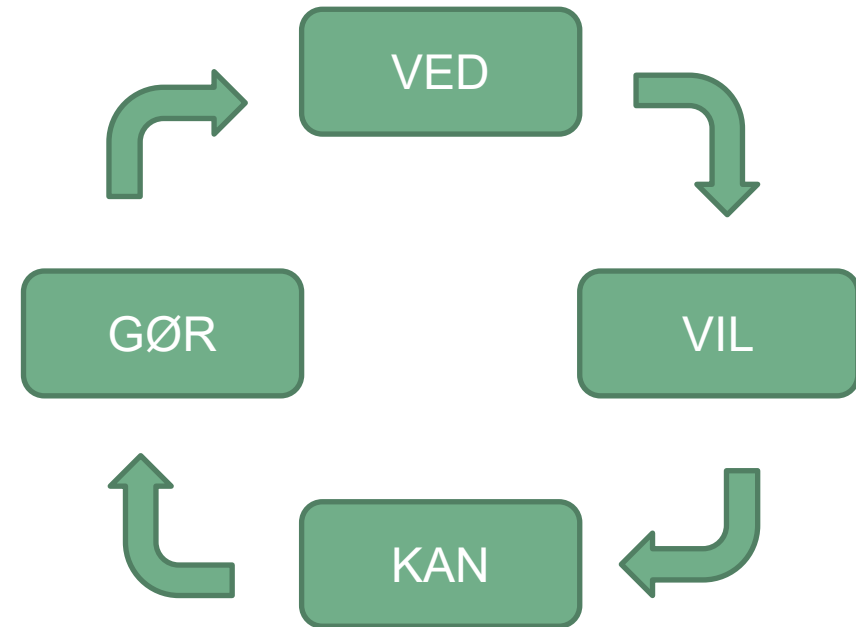
✓ Synlige

Gør aftalerne tydelige, f.eks. på en tavle i personalestuen

SMÅ skidt i den rigtige retning

- Hvad VED vi - kritisk blik på hverdagen
- Hvad VIL vi - find fælles mål
- Hvad KAN vi - vær realistisk, men også ambitiøs
- Hvad GØR vi - gennemfør det, og følg op på det...

Maskinsikkerhed i landbruget

Udarbejdet af:
Per Jørgensen
Arbejds miljøkonsulent SEGES

Hvad siger loven?

§ 9. Et teknisk hjælpemiddel må kun anvendes til de **arbejdsfunktioner** og under de betingelser, det er egnet til, så begrænsninger, der følger heraf, **ikke overskrides til fare for sikkerhed eller sundhed**.

Stk. 2. Sikringsdele eller andet **beskyttelsesudstyr skal anvendes** efter hensigten, og foreskrevne sikkerhedsforanstaltninger skal iagttages.

§ 12. **Ansatte skal instrueres** om og i fornødent omfang oplæres i anvendelsen af de tekniske hjælpemidler, de skal benytte under arbejdet, således at anvendelsen kan ske **sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt**.

§ 14. Det skal ved passende **eftersyn og vedligeholdelse sikres**, at et teknisk hjælpemiddel til stadighed under anvendelse holdes i forsvarlig stand og i overensstemmelse med de i § 6 nævnte krav. **Leverandørens anvisninger i så henseende skal følges**.

Stk. 2. **Skilte**, opslag og anden mærkning på et teknisk hjælpemiddel med oplysninger om dets data, betjening m.v. og eventuelle risici skal holdes **synlige og tydelige**.

Kilde: BEK nr 1109 af 15/12/1992 – Bekendtgørelse om anvendelse af tekniske hjælpemidler

Hvordan kører du? Hvordan kører vi?

Din betjening og håndtering af maskinerne er vigtig i forhold til forebyggelse af ulykker

Undersøgelser viser at *adfærd* er den hyppigste årsag til at der sker ulykker

Hvordan skabes en god sikkerhedskultur?

Det gode eksempel

Grundig instruktion

Tydelige krav

Anerkendelse

Hyppige årsager til alvorlige ulykker med minilæsser

Manglende brug af
sele og styrtøj

Overbelastning af
maskinen

Manøvrering med
tung og høj løftet last

For høj fart efter
forholdende

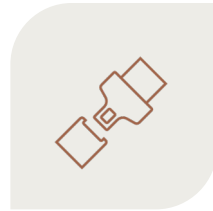
Kørsel i ujævn
terræn

Defekt
maskine/manglende
vedligehold

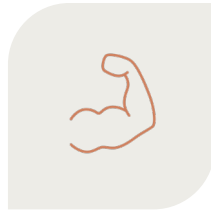
Hvad kan forebygge alvorlige ulykker med minilæsser?

DER **SKAL** GIVES GRUNDIG INSTRUKTION INDEN MASKINEN ANVENDES.
PLANLÆG ARBEJDET SÅ FARLIGE SITUATIONER UNDGÅES

HUSK AT HAVE **SELE** PÅ VED KØRSEL MED MINILÆSSER UDEN LUKKET KABINE. DET ER LOVKRAV.

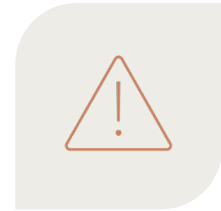
LØFT IKKE TUNGERE ELLER HØJERE END MASKINEN ER DIMENSIONERET TIL.
DET ER IKKE HYDRAULIKKEN, DER BEGRÆNSER.
LØFTEEVNEN REDUCERES MED 25-35 %, NÅR MASKINEN KNÆKKES SAMMEN.

LÆSSEARMEN PÅ MINILÆSSEREN SKAL ALTID VÆRE SÆNKET SÅ LANGT NED MOD JORDEN SOM MULIGT VED KØRSEL.

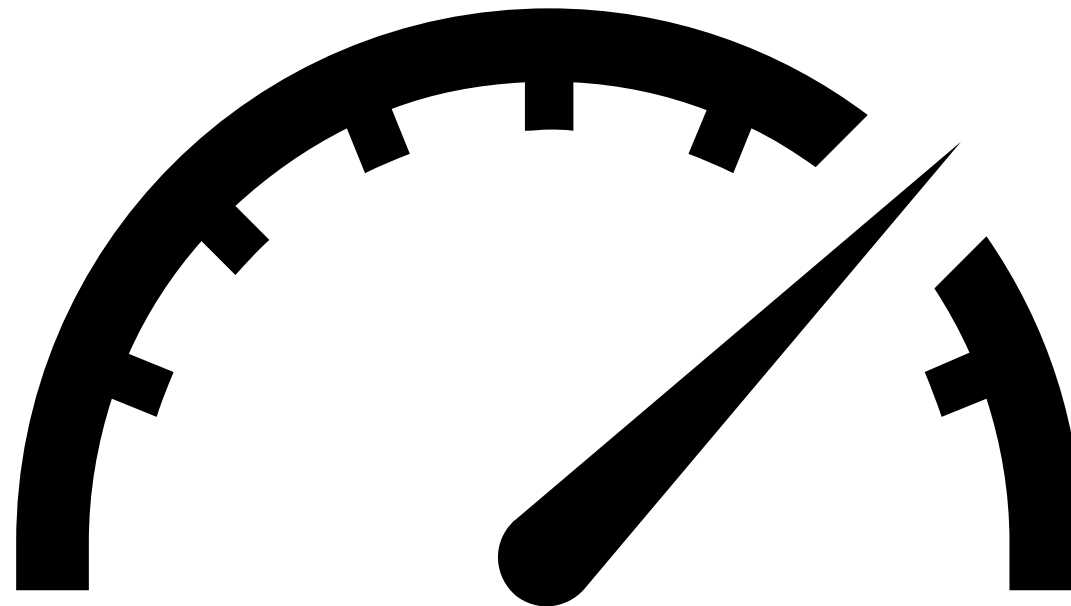
MASKINEN SKAL ALTID VÆRE VEDLIGEHOJDT OG SERVICERET.

HAR DU OPLEVET AT DET VAR TÆT PÅ EN ULYKKE, ER DET VIGTIGT AT FORTÆLLE DET TIL DE ANDRE BRUGERE AF MASKINEN, SÅ DE IKKE SELV SKAL FINDE MASKINENS BEGRÆNSNINGER.

Vil du ændre adfærd?

Risikoadfærd

Sikkerhedskultur

Arbejds miljø kortene

- Dialogkort om arbejdsmiljø på landbrug